

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління інноваційними проєктами в сфері туризму і рекреації

галузь знань
спеціальність
рівень вищої освіти
освітня програма
статус дисципліни

24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
другий (магістерський)
Туризмознавство
нормативна

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	іспит

Розробник силябусу: доцент кафедри психології і туризму, к.і.н., доц.
Зінченко В.А.

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму,
08 червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

Пояснювальна записка

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління інвестиційними проектами у сфері туризму і рекреацій» є формування у майбутніх фахівців сфери туризму визначених освітньо-професійною програмою загальних фахових компетенцій в питаннях управління інноваційними проектами в сфері туризму та рекреацій.

Предметом вивчення є історія запровадження проектів туристичної спрямованості в Україні, методи їх втілення і еволюційна значимість. Предмет вивчення – це і основні методи управління проектами туризму і рекреацій, вплив на них внутрішніх і зовнішніх факторів. Окремо вивчаються інвестиційні міжнародні проекти в Україні, що можуть бути певним стандартом для розвитку внутрішніх інвестиційних проектів.

З урахування специфіки аудиторії здобувачів вищої освіти – представляється логічним вивчення особливостей інноваційних проектів для молодіжного і дитячого туризму.

Важливою складовою являється аналіз і вивчення професійних складових фахівців, що займаються комплексом питань, пов'язаних з інвестиційними проектами.

Завданням вивчення дисципліни «Управління інноваційними проектами в сфері туризму та рекреації» є розуміння поняття і суті інноваційного проекту в туризмі і рекреації, а також формування таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

Результати навчання:

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

РН13. *Здійснювати аналіз проблем та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень.*

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

Денна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 60 год.

Заочна форма здобуття освіти:

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 6 год.

семінарські заняття – 2 год.

самостійна робота – 82 год.

Навчально-тематичний план дисципліни

«Управління інноваційними проєктами в сфері туризму та рекреації»

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма здобуття освіти				Заочна форма здобуття освіти			
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Інноваційні проєкти в туризмі									
1.	Тема 1. Історія інноваційного розвитку туризму України.	8	2	–	6	8	–	–	8
2.	Тема 2. Інноваційні проєкти - сутність та значення.	8	2	2	6	12	2	2	8
3.	Тема 3. Основні методи управління інноваційними проєктами.	8	2	–	6	8	–	–	8
4.	Тема 4. Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на поширення інноваційних проєктів. Моделювання міжнародних інноваційних туристичних проєктів.	8	2	2	6	8	–	–	8
5.	Тема 5. Інноваційні проєкти та міжнародний туризм України. Моделювання інноваційних проєктів внутрішнього туризму.	8	2	2	6	10	2	–	8
6.	Тема 6. Інноваційні	8	2	2	6	8	–	–	8

	проекти та внутрішній туризм України.								
7.	Тема 7. Інноваційні проекти молодіжного та дитячого туризму. Моделювання інноваційних проектів молодіжного і дитячого туризму.	10	2	–	6	10	–	2	8
8.	Тема 8. Професійні складові організаторів інноваційних проектів. Роль та значення іноземних мов в реалізації інноваційних проектів туризму та рекреації.	10	2	2	6	10	2	–	8
9.	Тема 9. Ризики інноваційних проектів в туризмі. Моделювання інноваційних проектів майбутнього.	10	2	–	6	10	–	–	10
10.	Тема 10. Перспективи розвитку туристичних інноваційних проектів в Україні.	12	2	–	6	10	–	2	8
	Разом годин за модулем	90	20	10	60	90	6	2	82

**Перелік тем і зміст лекційних занять
з дисципліни «Управління інноваційними проєктами у сфері туризму і
рекреацій»**

Тема 1. Історія інноваційного розвитку туризму України.

Мета вивчення: ознайомлення з історією розвитку інновацій в туризмі України.

Провідна ідея: формування вмінь використання досвіду інноваційних проєктів.

Ключова проблема: обмеженість прикладів.

Основні питання: інновації, проєкт, розвиток, значення.

Тема 2. Інноваційні проєкти - сутність та значення.

Мета вивчення: ознайомлення з сутністю та значенням інноваційних проєктів.

Провідна ідея: додаткове формування вмінь управління інноваційними проєктами.

Ключова проблема: обмеженість прикладів.

Основні питання: структура інноваційних проєктів.

Тема 3. Основні методи управління інноваційними проєктами.

Мета вивчення: ознайомлення з основними методами управління інноваційними проєктами.

Провідна ідея: сформувати вміння управління інноваційними проєктами.

Ключова проблема: обмеженість прикладів.

Основні питання: управління, стратегія, розвиток.

Тема 4. Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на поширення інноваційних проектів.

Мета вивчення: сформуванню вміння правильного застосування інноваційних проектів.

Провідна ідея: вивчити внутрішні та зовнішні фактори на поширення інноваційних проектів.

Ключова проблема: складність сприйняття матеріалу за відсутністю практичного досвіду здобувачами вищої освіти.

Основні питання: фактори впливу, значення, перспектива.

Тема 5. Інноваційні проекти та міжнародний туризм України.

Мета вивчення: вивчення питань про інноваційні проекти в системі міжнародного туризму.

Провідна ідея: оволодіння відповідними навичками.

Ключова проблема: відсутність практичного досвіду у здобувачів вищої освіти.

Основні питання: міжнародний туризм, інновації.

Тема 6. Інноваційні проекти та внутрішній туризм України.

Мета вивчення: вивчення питань про інноваційні проекти в системі внутрішнього туризму.

Провідна ідея: оволодіння відповідними навичками.

Ключова проблема: відсутність практичного досвіду у здобувачів вищої освіти.

Основні питання: внутрішній туризм, інновації.

Тема 7. Інноваційні проекти молодіжного та дитячого туризму.

Мета вивчення: вивчення питань про інноваційні проекти в системі молодіжного і дитячого туризму.

Провідна ідея: оволодіння відповідними навичками.

Ключова проблема: відсутність практичного досвіду у здобувачів вищої освіти.

Основні питання: молодіжний туризм, дитячий туризм, інновації.

Тема 8. Професійні складові організаторів інноваційних проектів.

Мета вивчення: пояснення про професійні складові організаторів інноваційних проектів.

Провідна ідея: сформувати у здобувачів вищої освіти професійні складові організаторів інноваційних проектів.

Ключова проблема: відсутність практики у здобувачів вищої освіти з даного питання.

Основні питання: професійність, компетентність.

Тема 9. Ризики інноваційних проектів в туризмі.

Мета вивчення: довести інформацію здобувачам вищої освіти про ризики інноваційних проектів.

Провідна ідея: сформувати у здобувачів вищої освіти навик упередження факторів ризику.

Ключова проблема: відсутність практичного досвіду у слухачів дисципліни.

Основні питання: фактори ризику, складові і т. д., і т. п.

Тема 10. Перспективи розвитку туристичних інноваційних проектів в Україні.

Мета вивчення: розкрити перспективи розвитку інноваційних проектів в Україні.

Провідна ідея: сформувати у здобувачів вищої освіти бажання працювати на перспективу.

Ключова проблема: недостатність практичного досвіду слухачів дисципліни. **Основні питання:** перспективи розвитку і т. д., і т. п.

Плани семінарських занять
навчальної дисципліни «Управління інноваційними проєктами у сфері
туризму і рекреацій»

Семінарське заняття 1. Моделювання міжнародних інноваційних
туристичних проєктів (2 години).

Питання для обговорення теми:

1. Тематична спрямованість.
2. Зміст.
3. Значення.
4. Перспективи розвитку.
5. Ризики.

Основна література:

1. Балацкий О. Ф., Теліженко О. М., Соколов М. О. Управління інвестиціями : навч. посіб. Суми : Унів. кн., 2004. 231 с.
2. Бланк О. І. Інвестиційний менеджмент : підручник. Київ, 2003. 397 с.
3. Богдан Н. Інвестиційне забезпечення розвитку туристичної галузі в системі завдань регіонального маркетингу. Економічний аналіз. 2021. Т. 31, № 3.
4. Влащенко Н. М., Богданова А. С. Організаційно-економічні засади інвестування регіонального туристсько-рекреаційного комплексу. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики : Матеріали міжнар. науково-практичної інтернет-конф., м. Харків, 10 серп. 2022 р.
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність».

Семінарське заняття 2. Моделювання інноваційних проєктів
внутрішнього туризму (2 години).

Питання для обговорення теми

1. Тематична спрямованість.
2. Зміст.
3. Значення.
4. Перспективи розвитку.
5. Ризики.

Основна література:

1. Бланк О. І. Інвестиційний менеджмент : підручник. Київ, 2003. 397 с.

2. Богдан Н. Інвестиційне забезпечення розвитку туристичної галузі в системі завдань регіонального маркетингу. Економічний аналіз. 2021. Т. 31, № 3.
3. Закон України «Про цінні папери та фондову біржу».
4. Зінченко В.А. Особливості бізнес-планування в системі сфери обслуговування. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. 2019. Т. 2. № 2. С. 284–291.
5. Кучай О. Особливості страхування в сучасному міжнародному туристичному бізнесі. Економіка та суспільство. Електронний журнал. 2021. Вип. 30.

Семінарське заняття 3. Моделювання інноваційних проектів молодіжного і дитячого туризму (2 годин).

Питання для обговорення теми

1. Тематична спрямованість.
2. Зміст.
3. Значення.
4. Перспективи розвитку.
5. Ризики.

Основна література:

1. Бланк О. І. Інвестиційний менеджмент : підручник. Київ, 2003. 397 с.
2. Богдан Н. Інвестиційне забезпечення розвитку туристичної галузі в системі завдань регіонального маркетингу. Економічний аналіз. 2021. Т. 31, № 3.
3. Закон України «Про банки та банківську діяльність».
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність».
5. Закон України «Про туризм».
6. Кучерява Г.О. Сучасні тенденції та пріоритетні напрями розвитку світового ринку туристичних послуг. Trends in the development of international tourism in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoriia Tsypko. Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. P. 30 –37.
7. Сидорук А. В., Васильчук В. М. Рекреологія: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальність Туризм і Готельно-ресторанна справа. Рекреологія: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальність Туризм і Готельно-ресторанна справа. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 50с.

Семінарське заняття 4. Роль та значення іноземних мов в реалізації інноваційних проектів туризму та рекреації (2 годин).

Питання для обговорення теми

1. Популярність іноземних мов в сфері туризму.
2. Значення іноземних мов для втілення інноваційних проектів туризму і рекреації.

Основна література:

1. Смирнов І., Любіцева О., Винниченко І. Співпраця України з ЄС та НАТО у транспортно-логістичній сфері: геополітичні та єврологістичні проекти. Війна та туризм : Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 11 листоп. 2022 р.
2. Устименко Л. М., Булгакова Н. В. Основи туризмознавства. Київ : Ліра, 2018. 80 с.
3. Устименко Л. М., Булгакова Н. В. Основи туризмознавства. Київ : Ліра, 2018. 80 с.
4. Oksana Kuchai, Kateryna Andriushenko, Mariia Tepliuk, Nataliia Rokotytska, Igor Vinichenko, Dmytro Mishenk, Yulia Kakhovych.. Crowdfunding Industry Development: Gaining Leading Role in Digital Economy and Future Trends. Research in World Economy. 2020. (6). P. 311–323 (Scopus, 2018-2020).

Семінарське заняття 5. Моделювання інноваційних проектів майбутнього (2 годин).

Питання для обговорення теми

Питання за вибором здобувачів вищої освіти.

Основна література:

1. Бланк О. І. Інвестиційний менеджмент : підручник. Київ, 2003. 397 с.
2. Богдан Н. Інвестиційне забезпечення розвитку туристичної галузі в системі завдань регіонального маркетингу. Економічний аналіз. 2021. Т. 31, № 3.
3. Влащенко Н. М., Богданова А. С. Організаційно-економічні засади інвестування регіонального туристсько-рекреаційного комплексу. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики : Матеріали міжнар. науково-практичної інтернет-конф., м. Харків, 10 серп. 2022 р.
4. Кучерява Г.О. Сучасні тенденції та пріоритетні напрями розвитку світового ринку туристичних послуг. Trends in the development of international tourism

in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoria Tsypko. Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. P. 30 –37.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом

ключових питань теми)	3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
	1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
	0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) Створення навчальних кейсів

Найважливішими завданнями освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої особистості, тому застосування кейс-методу як особливої технології навчання і виду самостійної роботи видається надзвичайно актуальними. Сутність кейс-методу полягає в тому, що засвоєння знань і формування вмінь є результатом активної самостійної діяльності студентів і, в силу цього, відбувається творче опанування професійними знаннями, навичками, вміннями і, що важливо, розвиває здібності мислити.

Кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис ситуацій, запозичених з реальної практики ситуацій (від англ. case – «випадок»). підготовлену за спеціальним форматом і призначену для навчання студентів (курсантів) аналізу різних видів інформації, її узагальненню, пошуку можливих варіантів її вирішення.

Застосування кейс-методу під час самостійної роботи сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти:

- аналітичних навичок (вміння відрізнити дані від інформації, класифікувати, виділяти суттєву та несуттєву інформацію, аналізувати, представляти та добувати їх; мислити чітко й логічно),
- практичних навичок (формування на практиці навичок використання теорії, методів та принципів),
- творчих здібностей (генерація альтернативних рішень),
- комунікативних навичок (вміння вести дискусію, переконувати, використовувати наочний матеріал та інші медіа-засоби, кооперуватися в групі, захищати власну точку зору, переконувати опонентів, скласти короткий та переконливий звіт),
- соціальних навичок (оцінка поведінки людей, вміння слухати, підтримувати в дискусії чи аргументувати протилежні думки, контролювати себе тощо).

Вимоги до створення кейсу:

- навчальна проблема має бути пов'язана з матеріалом, що вивчається;
- проблеми повинні представляти пізнавальну значущість;
- проблемні питання повинні спиратися на досвід і знання здобувача і вищої освіти отримані під час навчання і практики;
- основним своїм змістом проблема повинна давати напрям пізнавальному пошуку, вказувати напрям до її рішення.

Обговорення навчальної проблеми, яка міститься в кейсі:

- Залучення учасників до обговорення реальної ситуації. Введення в ситуацію. Опис ситуації.
- Виконання індивідуального завдання. Пошук необхідного інформаційного матеріалу.
- Усвідомлення і формулювання проблеми на основі інтерпретації ситуації.
- Виявлення причин виникнення даної проблеми.
- Вироблення різних способів дії (варіантів вирішення проблеми) в даній ситуації – альтернатив.
- Вибір кращого рішення (альтернативи) з опорою на аналіз позитивних і негативних наслідків кожного, а також на аналіз необхідних ресурсів для їх здійснення.
- Складання програми діяльності з орієнтацією на первинні цілі первинні цілі і реальності їх реалізації (з визначенням конкретних кроків і наповненням їх змісту).

б) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прикметників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом

тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причиново-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Денна форма здобуття освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
		3. Іспит	30

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки

1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.
		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання, виконання практичних завдань тощо.	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.

		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
3.	Експрес-контроль (робота на занятті протягом 10-15 хв.: поточна письмова робота (практичне завдання, тест), вибіркоче опитування ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, неаргументована.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих здобувачем на семінарських заняттях. У випадку, якщо здобувач не відвідав семінарське заняття, він не допускається до іспиту, якщо не відпрацює пропущене заняття. Якщо здобувач не відвідав жодного семінарського заняття, йому виставляється 0 балів.

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, аналітичні розрахунково-графічні завдання, підготовка презентацій). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача (письмові практичні роботи, підготовка презентацій)

Критерії оцінки	Оцінка
Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються до даного типу	«відмінно»

завдань.	
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.	«задовільно»
Виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне значення усіх поточних оцінок за ці види робіт з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру становить **50**.

Наприкінці семестру здобувачі виконують письмову модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота складається з тестових питань (репродуктивний рівень), а також питань алгоритмічного (рівень В) та творчого (рівень С) рівнів складності.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – **20**. Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Тестові питання (<i>маx 10 б.</i>)	10 б	Всього 20 тестових завдань, кожна правильна відповідь – 0,5 б.
Питання алгоритмічного рівня (<i>маx 4 б.</i>)	4	відповідь повна, логічна, послідовна. Здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання;
	3	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна;
	1 – 2	відповідь неповна, поверхнева, із

		суттєвими помилками та неточностями;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання творчого рівня (має 6 б.)	6	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та термінологією, аргументовано доводить власну точку зору;
	5	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	3 – 4	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 2	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за модульну контрольну роботу.

Іспит

Здобувачам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала здобувача **30 балів**.

Іспит відбувається в **усній формі**. Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають іспит в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера,

телефону або іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку для відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь здобувача на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно» – 30 балів;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на іспиті

Повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білета, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних питань курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни.	«відмінно»
У цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими неточностями та недоліками.	«добре»
Поверхова відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач припускається окремих помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення.	«задовільно»
Відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання внаслідок незнання програмного матеріалу.	«незадовільно»

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно

82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Заочна форма здобуття освіти

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового іспиту, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав **усі** види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

На іспиті оцінювання рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з дисципліни здійснюється таким чином. Викладач може оцінювати відповідь здобувача на кожне питання екзаменаційного білета окремо у 4-бальній шкалі («відмінно» – «5», «добре» – «4», «задовільно» – «3», «незадовільно» – «2»). Загальна оцінка за відповідь на іспиті виводиться як середнє арифметичне з оцінок за кожне питання білета з округленням до десятої частки. Ця оцінка помножується на коефіцієнт **20***.

Отримане значення становить **підсумковий рейтинговий бал**, якому відповідає **підсумкова оцінка з дисципліни** за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і **оцінка за шкалою ЄКТС** за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою
--	------------------------------	--

* Наприклад, до екзаменаційного білета входять 3 питання. На іспиті за перше питання студент отримав «5», за друге – «4», за третє – «4». Середнє арифметичне з округленням до десятої частки становить **4,3**. **4,3** помножуємо на коефіцієнт **20**: **4,3 x 20 = 86**. За таблицею, оцінка за шкалою ЄКТС – **B**, **підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою – «добре»**.

90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

Критерії оцінювання відповіді здобувача вищої освіти на іспиті

правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вищої освіти демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних проблем курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни.	«відмінно» (5)
загалом правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вищої освіти вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими погрішностями	«добре» (4)
здобувач вищої освіти під час відповіді припускається окремих помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення.	«задовільно» (3)
здобувач вищої освіти не може дати відповідь на питання екзаменаційного білета внаслідок незнання програмного матеріалу.	«незадовільно» (2)

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають іспит в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку для відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Умови допуску до семестрового іспиту

При розв'язанні питання про допуск студентів до іспиту з «Управління інноваційними проектами у сфері туризму і рекреацій» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу.

Студенти денної форми здобуття освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з «Управління інноваційними проектами у сфері туризму і рекреацій» . Студент вважається **допущеним до семестрового іспиту**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Гончар, Л. О. (2020). *Технологічне проектування : практикум*. Київ : Ліра-К.
2. Гриньова, В. М., Коюда, В. О., Лепейко, Т. І. (2005). *Інвестиційний менеджмент*. Харків : ВД «ІНЖЕК».
3. Гуць, В. С., Коваль, В.А., Русавська, В.А. (2021). *Технологічне устаткування готелів, готельних комплексів*. Київ : Ліра-К, 2021.
4. Забуранна, Л. В., Сіренко К. В. (2016). *Маркетингові комунікації туристичних підприємств: сучасна теорія і практика : монографія*. Київ : Ліра-К.
5. Зінченко, В.А. (2019). Особливості бізнес-планування в системі сфери обслуговування. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*, 2, 284–291.
6. Ковешніков, В. С., Ковешнікова, О.В. (2021). *Основи проектування туристично-рекреаційних комплексів : навч. посібник. 2-ге вид.* Київ : Ліра-К.
7. Івченко, Ю. Л. (2004). *Економічні ризики*. Київ : Центр навч. літ.
8. Плещан, Х.В., Карамушка, Л.М., Пірен, М.І. (2018). *Технології лідерства та успішності в сфері туризму : навч.-метод. комплекс*. Київ : Ліра-К.

Додаткова література:

1. Агєєва, Г. М. (2022). Туристично-рекреаційні ресурси аеропортів: формування та сприяння інтересам споживачів. *Київський національний університет імені Тараса Шевченка : Міжнар. науково-практ. конф.*, м. Київ, 27 трав. 2022 р.
2. Балацкий, О. Ф., Теліженко, О. М., Соколов, М. О. (2004). *Управління інвестиціями : навч. посіб.* Суми : Унів. кн.
3. Бланк, О. І. (2003). *Інвестиційний менеджмент : підручник*. Київ.
4. Кучай, О. (2021). Особливості страхування в сучасному міжнародному туристичному бізнесі. *Економіка та суспільство*, 30, 54-58.
5. Кучай, О. (2016). Конкурентні позиції українського туризму у світі. *Наука й економіка: науково-теоретичний журнал*, 127–133.
6. Кучерява, Г.О. (2020). *Сучасні тенденції та пріоритетні напрями*

- розвитку світового ринку туристичних послуг. Trends in the development of international tourism in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoriia Tsytko. Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 30 –37.*
7. Любіцева, О.О., Давидова О.Г. (2017). *Маркетинг у туризмі : практикум.* Київ : ВПЦ "Київ. ун-т".
 8. Міхо, О. І. (2020). *Анімація в рекреації та туризмі : словник-довідник.* Київ : Ліра-К.

Електронні ресурси:

1. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>
2. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
3. Міністерство закордонних справ. URL: www.mfa.gov.ua
4. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: www.world-tourism.org